

Благоје Самарџија
ЈОШ ИМА НАДЕ

ЮШ ИМА

НАДЕ

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	7
КАКО ДА УПОТРЕБИТЕ ОВУ КЊИГУ?	8

І КАДА СУ ДАНИ МРАЧНИ

ЈЕДНО НЕЗАБОРАВНО ЈУТРО	11
ДРАГОЦЕНО БЛАГО	14
ПРОБЛЕМ ПАТЊЕ И СТРАДАЊА	18
»ЗАШТО НАС СНАЂЕ СВЕ ОВО?«	25
БРИГЕ	29
УСАМЉЕНОСТ	33
БОЛ РАСТАНКА	38
У ТУЂИНИ	46
ЗАШТО ЈЕ ТО БОГ ДОПУСТИО?	50
КОБНЕ ПОСЛЕДИЦЕ РАЗВОДА	53
ПРИБЕЖИШТЕ У БУРИ ЖИВОТА	64

ІІ ГДЕ ДА ТРАЖИМО ПОМОЋ?

КАКО СЕ ПОНАШАМО У НЕВОЉИ?	71
ТРАГИЧНО ЗАТВАРАЊЕ У СЕБЕ	77
ПОМОЗИТЕ САМИ СЕБИ	82
ЗАР ЈЕ СВЕ ИЗГУБЉЕНО?	86
ЈУНАЦИ УВЕК СТОЈЕ УСПРАВНО	91
ИЗГУБЉЕНА СРЕЂА	94
ТУГА И ЗДРАВЉЕ	100
БУДИТЕ УВЕК ДОБРО РАСПОЛОЖЕНИ	104

ІІІ ПОТРЕБНО ЈЕ ПРОМЕНИТИ МИСЛИ

ЧУДЕСНИ УМ – СРЕДИШТЕ МИСЛИ	113
СПОСОБНОСТ РАЗМИШЉАЊА	115
ОДНОС ИЗМЕЂУ МИСЛИ И ДЕЛА	118
МИСЛИ УПРАВЉАЈУ ДЕЛИМА	122
ПЛОД МИСЛИ	127
ПОВЕРЕЊЕ – ПОМОЋ У ОЧАЈАЊУ	134

ДО ПОСЛЕДЊЕГ ДАХА	136
НАЈВИШИ ЖИВОТНИ ЦИЉ	142

IV СЛИКЕ ИЗ ЖИВОТА

ДА ЛИ СМО СЕБИЧНИ?	149
ЗАБОРАВНИ СИНОВИ	156
ОТЕТ ОД СМРТИ	159
НА СОПСТВЕНОЈ САХРАНИ	165
КАД СЕ НЕВЕРНИК МОЛИ БОГУ	168
У ЗАТВОРУ	173
ВРЕДНОСТ ПРАШТАЊА	179

V ЗАДОВОЉСТВО У ПОМАГАЊУ

ЧУЈЕШ ЛИ ПОЗИВ?	185
КАКО ДА ПОМОГНЕМО СИРОМАШНИМА?	187
КО ЈЕ МОЈ БЛИЖЊИ?	190
ВАПАЈ СИРОЧАДИ	194
ПОМОЗИТЕ ОНИМА КОЈИ ПЛАЧУ	199
ОХРАБРЕЊЕ У СТРАДАЊУ	204
РОДИТЕЉСКА ЉУБАВ	209
ПРУЖИТЕ РУКЕ БЕСПОМОЋНИМА	212
СИЛА У РЕЧИ И ДОДИРУ	215
»КО ЋЕ ВОЛЕТИ МОЈУ ДЕЦУ?«	220

VI НА ПОСЛЕДЊОЈ СТАНИЦИ

ЖИВИ ЛИ ЧОВЕК ПОСЛЕ СМРТИ?	225
ИСТИНА О РАЈУ, ПАКЛУ И ЧИСТИЛИШТУ	237
СУОЧАВАЊЕ СА СМРЋУ	240
БЕСЕДА О СМРТИ	243
ПОСЛЕДЊА РЕЧЕНИЦА	245
НА ПОСЛЕДЊОЈ СТАНИЦИ	247
КРАЈ ЖИВОТА	250
УТЕХА У ЖАЛОСТИ	253
ПОМОЋ СЕ ОЧЕКУЈЕ ОД СУСЕДА	258
»НЕЋУ ТЕ ЗАБОРАВИТИ!«	262

ПРЕДГОВОР

У нашем свету и у наше време пријатељи су нам потребнији него икада пре. Иако књига не може потпуно заменити пријатеља, ова коју имамо пред собом јесте реч пријатеља, упућена од срца срцу. У њој нема полемисања ни излагања сувих теорија, већ су то проверена и сигурна животна начела мудрости и истине, која нас упућују на стазу тражене среће и жељеног мира. Та су начела откривена у личним искуствима аутора и потврђена многим илустрацијама које живот пише.

Као да нам аутор каже: »Пријатељу, још има наде, охрабри се, подигни главу. Решење твог животног проблема на домаку ти је руке. Ја сам примио помоћ, а и теби се она сада пружа.«

Ова књига је непосредна и искрена. Оно што је чини вредном, занимљивом и привлачном јесте уверење до кога долазимо читајући њене редове. Аутор нам је заиста рекао праву реч у право време.

Ако ова књига буде охрабрила клонуло срце, обрисала сузе, олакшала патње, пружила наду обесхрабренима – то ће бити највећа награда за уложени труд.

Полазећи од тога да сви људи имају своје проблеме и тегобе и да свако носи понеки терет који му притиска душу, препоручујем ову књигу широј публици с надом да ће свако у њој наћи предах и одговор на питања која га муче.

Проф. Мирко Голубић

КАКО ДА УПОТРЕБИТЕ ОВУ КЊИГУ?

Иако је ова књига намењена вама, да ли је добро да је себично чувате само за себе?

Срећа се двоструко умножава када се дели с другима. Свакако бисте желели да проширите свој круг пријатеља и да побољшате односе с њима.

За то вам се пружа изванредна прилика. Издвојте имена својих познаника и за сваког од њих поручите по једну књигу.

Књигу уручите лично или је пошаљите поштом и замолите их да је пажљиво прочитају. Такође им препоручите да, ради свога добра и добра својих пријатеља, покушају да помогну онима који плачу и тугују тако што ће за њих наручити ову књигу.

На тај начин, ви ћете ускоро проширити листу својих пријатеља, ваша срећа и радост ће се удвостручити, што вам може помоћи у тренуцима депресије, бола, туге и разочарања.

**КАДА СУ ДАНИ
МРАЧНИ**

Еїѿо какви смо ми људи: їражимо да друїи сао-сећају с нама, а ми се їрема њима їонашамо као звери; очекујемо да друїи їлачу кад ми їлачемо, а ми не сажалевамо никоїа; їражимо да нас друїи їошїїују иако знамо да їѿо увек не заслужујемо, а ми не їошїїујемо никоїа; срдимо се ако нам друїи не їомажу кад смо у невољи, а ми не желимо да икоме їомоїнемо.

А докле ћеш, охоли човече, само їражиїи? Права љубав даје и кад не їрима, одрицањем се боїаїи, умирући живи, у сузама зрачи задовољсїивом. Заїїо, дај да би їримїо, дели да би сакуїио, їодїжи да не би їао, уїшешавај да не би їуїовао, храни да не би їладовао, наїајај да не ожедниши. Креїи да не малаксаши, сажалевај їаћеника да би друїи у їивојој невољи имали самилосїиїи їрема їеби. Носи невољу друїих, док невоља није їонела їебе. Живи! Зашиїо да мреш їре времена?

ЈЕДНО НЕЗАБОРАВНО ЈУТРО

Једног хладног зимског јутра, у току рата, мој отац је морао да пође у град да обави неке хитне послове. Претходне ноћи чули смо митраљезе, бомбе, вику и јауке. Будили смо се често и питали шта се дешава.

Стајали смо крај прозора и посматрали оца како одлази. Зима је била јака, снег дубок и отац је тешко корачао. Дуго сам га пратио погледом, све док није нестао у даљини. Нисам ни помишљао да га последњи пут гледам. Он се више никада није вратио.

Дуго о њему ништа нисмо знали. Једнога дана мајка је пошла да га тражи. Ноћ се већ спуштала, а ње још није било. Мој брат, старија сестра и ја чекали смо је напољу, на снегу, пред кућом. Одједном, из даљине, из удаљеног насеља, допрла је до нас вика, чуо се плач, нарицање... Стигла је вест да је наш отац, заједно са многима који су били одведени из нашег места, завршио свој животни пут.

У нашој невољи није било никога да нас утешу. Никога да нас охрабри јер је свугде био плач, невоља и туга. Нико се није бринуо о нашој тузи, свако је имао довољно своје. Зашто ми узеше онога кога сам толико волео? Зашто је насилничка рука била тако окрутна и немилостива? Зашто прекидоше ланац љубави која је тако нежно обузела моју душу?

Иако сам још био дете, питао сам се да ли су убице мога оца нашле икаквог задовољства у проливању невине крви. Зар су се могле радовати док смо ми плакали? Зар је некеме заиста уживање кад другоме проузрокује патњу? О, људска бедо, пуна си неправде! Зар насиљем да стичеш себи славу? Зар туђим сузама да градиш себи тврђаву мира? Мислиш ли да ће бол и

туга онога кога тлациш донети срећу и напредак теби и твом потомству?

У мојој детињој души, уместо мржње и жеље за осветом, родила се тежња да утеши оне који пате, који страдају. Схватиће величине туге и бола оних који су насилно растављени од својих које бескрајно воле, навело ме је да се питам: шта бих ја као појединац могао учинити да бар донекле ублажим људску беду, да смањим тежину очајања и бола оних који ме окружују? У тој тежњи никла је и ова књига.

Сматрао сам тада, детиње наивно, да су имућни задовољни и срећни, али су ме каснија животна искуства осведочила о томе да срећа не зависи од новца и имања, већ да је то стање духа.

Сећам се да сам једном, за време болести, док се мајка трудила око мене, почео да маштам о лекарском позиву. Мислио сам да су бар лекари срећни. Ако могу да лече друге и да их отимају из загрљаја смрти, тада сигурно сами нису болесни нити умиру. Пожелео сам да сам постанем лекар. Међутим, велико је било моје разочарање када су ме одвели лекару који је био парализован, и у инвалидским колицима примао пацијенте. Када себи не може помоћи, помислио сам, сигурно неће моћи ни мени! Лекарски позив је одмах престао да ме привлачи.

Тако сам још у младости схватио да су сви људи изложени невољама и страдању и да нико није поштеђен од болести, туге, обесхрабрења, очајања и смрти.

Годинама сам живео у Паризу, у близини познатог Института за истраживање и лечење рака.

У тој су болници лежали многи наши земљаци, па смо заједно с њима, моја супруга и ја, преживљавали најтеже тренутке кроз које човек пролази.

Једнога дана, док сам радио у својој канцеларији, zazвонио је телефон. Препознао сам глас свог познаника, свештеника, који ми је јављао: »На Институту за рак налазе се две српкиње, мајка и ћерка. Деветогодишња ћерка болује од леукемије, а

мајка је сломљена од туге и бола. Нико им не може казати ни реч утехе јер не разумеју француски. Ђерку би могло спасти само чудо, али се може догодити да мајка од туге умре пре детета. Можда бисте нам ви могли помоћи. Потребан нам је неко ко им може казати пријатну реч, ко их може утешити, охрабрити. Ако би осетиле нечију подршку у овом часу велике невоље, можда би успеле да преживе кризу! Зато смо се сетили вас; ви бисте им могли помоћи.»

Истог дана посетио сам болесницу и од тада смо, супруга и ја, годинама заједно посећивали болеснике и њихове пратиоце и помагали им у њиховој борби за живот, који се тако брзо гаси.

Не знам коме је теже: болесницима који се боре са смрћу, или родитељима и ближњима који немоћно прате како им неумољива смрт отима из наручја њихове љубимце. Ето, то су мотиви који су ме покренули да напишем ову књигу.

Полазећи од тога да свако има своје проблеме и невоље, надам се да ћете у овој књизи наћи оно што ће вам помоћи у време кризе и депресије која притиска вашу душу.

ДРАГОЦЕНО БЛАГО

Иако сте, можда, најсиромашнији човек на свету, ви сте ипак власник великог блага! То драгоценно благо је живот који буја у вама, живот који вас носи и опија својом лепотом, живот чије пролазности нисмо увек свесни. А управо зато што је тако пролазан, кратак и незадржив, морамо више ценити вредности и благослове које нам пружа. Да би нам скренуо пажњу на краткоћу времена које нам стоји на располагању, Исаија објављује: »Вичи! И рече: Шта да вичем? – Да је свако тело трава и све добро њихово као цвет пољски« (Исаија 40,6).

Млади осећају снагу својих мишића, чврстину свога корака и мисле да ће им снага вечно трајати. Многи напорно раде да би стекли материјална добра и плаћају их здрављем. Други, похлепни и жељни новца, не бирају средства да га стекну. Згрћу злато и драгоцености, а живот пролази мимо њих. У позним годинама се грчевито држе онога што су стекли, као да мисле да се живот може купити новцем, продужити златом, вратити драгуљима. И када црни весници већ најављују крај, не верују да је смрт баш по њих дошла, покушавају да је прева-ре, упуте на друга врата. На крају, када постану свесни окупрне стварности, губе се у незнању, срце им малаксава, глас се губи, сећања тону у мрак и на њихове очи пада црни вео очајања. Колико год одлагали, не могу измаћи ономе што је неумитно...

Да ли је то, драги пријатељи, и наша будућност, смисао нашег живота? Чезнемо ли и ми за оним што пролази као сен, што је пуно ништавила? Је ли то најбоље што смо могли изабрати? Зар нисмо могли наћи нешто трајније, вредније?

Давно је псалмиста Давид морао признати велику истину: »Дани су моји као сен који пролази, и ја као трава осуших се« (Псалам 102,11). Псалмиста је свој живот упоредио са сеном зато што је знао да је човек више склон да се држи сенке него блиставе светлости. У природи постоји биљка која нам може пружити драгоцене поуке. Зове се сунцокрет. Та биљка не дозвољава да на њен цвет пада сенка, већ се цели дан окреће према Сунцу, извору живота. Када падне ноћ, сунцокрет се враћа у полазни положај и чека да се Сунце поново роди. Неко би могао рећи: »Једна биљка, целог се живота окреће за оним што никада неће досегнути!« Међутим, је ли то стварно тако? Да ли је сунцокрет несрећнији од других биљака? О, не! Сигурно вам је пало у очи да је цвет те биљке већи од свих и да се цела јата птица сладе њеним семенкама. А колико се милиона људи хране њеним уљем? То је могуће само зато што се сунцокрет никада не задржава у сенци, већ стреми у висине и лице окреће према Сунцу! Није ли то и нама поука да свој поглед уздигнемо изнад облака, изнад туге, разочарања и сумње, да га усмеримо према Небу, одакле нам долази снага, радост, утеха и мир?

Није се без разлога псалмиста тужио: »Прођоше као дим дани моји, кости моје као топионица огореше« (Псалам 102,3). »Јер је свако тело као трава« – каже апостол Петар – »и свака слава човечија као цвет травни: осуши се трава, и цвет њезин отпаде« (1. Петрова 1,24). Не само да се људско тело троши, стари и полако долази своме крају, већ болести, несрећни случајеви и ратови односе чак и младе животе. Мислећи о онима који сувише рано завршавају своју трку живота, псалмиста каже: »Као трава, која рано вене, ујутру цвета и увене, увече се покоси и сасуши« (Псалам 90,5.6). Тек што смо угледали јутро живота, на наше се небо навлаче тмурни облаци и коса смрти запрети да прекине тако драгоцену и драгу нит живота! Зар није с правом узвикнуо апостол Јаков: »Ви који не знате шта ће бити сутра. Јер шта је ваш живот? Он је пара, која се замало покаже, потом нестане« (Јаков 4,14).

Живот је благо које се може корисно употребити, али и прокоцкати. Он може бити као оружје којим вешт стрелац обара непријатеља, и истим оружјем себе уништава. Живот је богатство које разуман власник увећава, али је довољан само један непажљив поступак да га нестане као да га никад није ни било. Управо зато што је тако кратак и пролазан, живот треба више ценити и боље користити предности које нам он пружа.

Сви бисмо ми желели да вечно живимо са својим милима и драгима, али смо сведоци истинитости речи записаних у Библији: »Човек рођен од жене кратка је века и пун немира. Као цвет ниче и одсеца се, и бежи као сен, и не остаје« (О Јову 14,1.2).

Живот је сличан концерту на којем се појављују многи музичари. У одређеном тренутку сваки од њих излази пред публику, одсвира своју мелодију и одлази. Неки стичу признања и славу, док други остају незапажени и брзо их прекрије вео заборава...

Наш кратки живот може се упоредити и с олимпијским играма на којима наступају многи такмичари. Једни носе пехаре, медаље, награде, њихова се имена уписују у почасне листе постигнутих успеха, док други одлазе непримећени, разочарани што их нико није запазио, као да тамо нису ни били. А ни слава рекордера не траје вечно. Нови их победници без милости уклањају, све пролази – само је промена стална!

Погледајмо маратонску трку! Сви такмичари, ведри и самопоуздани, почињу трку, али након неког времена слабији заостају, посрћу и силазе са стазе. Само најспособнији и најспремнији стижу на циљ. Тако је и у животу: неки постижу успехе и добијају награде, а други доживљавају само разочарање и поразе. Ипак, животна је трка у нечему другачија од спортских такмичења: крај је за све исти! Толстој је једном рекао: »Умире једнако сиромаш који је жељан корице хлеба као и богаташ чије су ризнице пуне блага.« Од дечје постеље која је пуна наде и радости, почињу тешкоће и ударци који непрестано рањавају, све док на самртној постељи не достигну врхунац и однесу коначну победу.

Када не би било наде у један бољи живот, овај садашњи не би био вредан труда. Једино нада у бољи живот, живот у којем неће бити страха, болести ни смрти, може нам дати снагу да поднесемо тешкоће овог кратког и пролазног живота. Зато нам у прави час долази савет Библије: »Научи нас тако бројити дане наше да бисмо стекли срце мудро« (Псалам 90,12).